5 مهمان

هيءُ مذاقي سبق آهي. هن سبق ۾ مهمان بابت ٻڌايل آهي ته اُن ۾ ڪهڙا گڻ هئڻ گهرجن. جيڪڏهن مهمان بي واجبي هلت هلي ٿو ته اِهو ميزبان لاءِ مصيبت جو ڪارڻ بڻجي ٿو.

ٻڌو، پڙهو ۽ سمجهو.

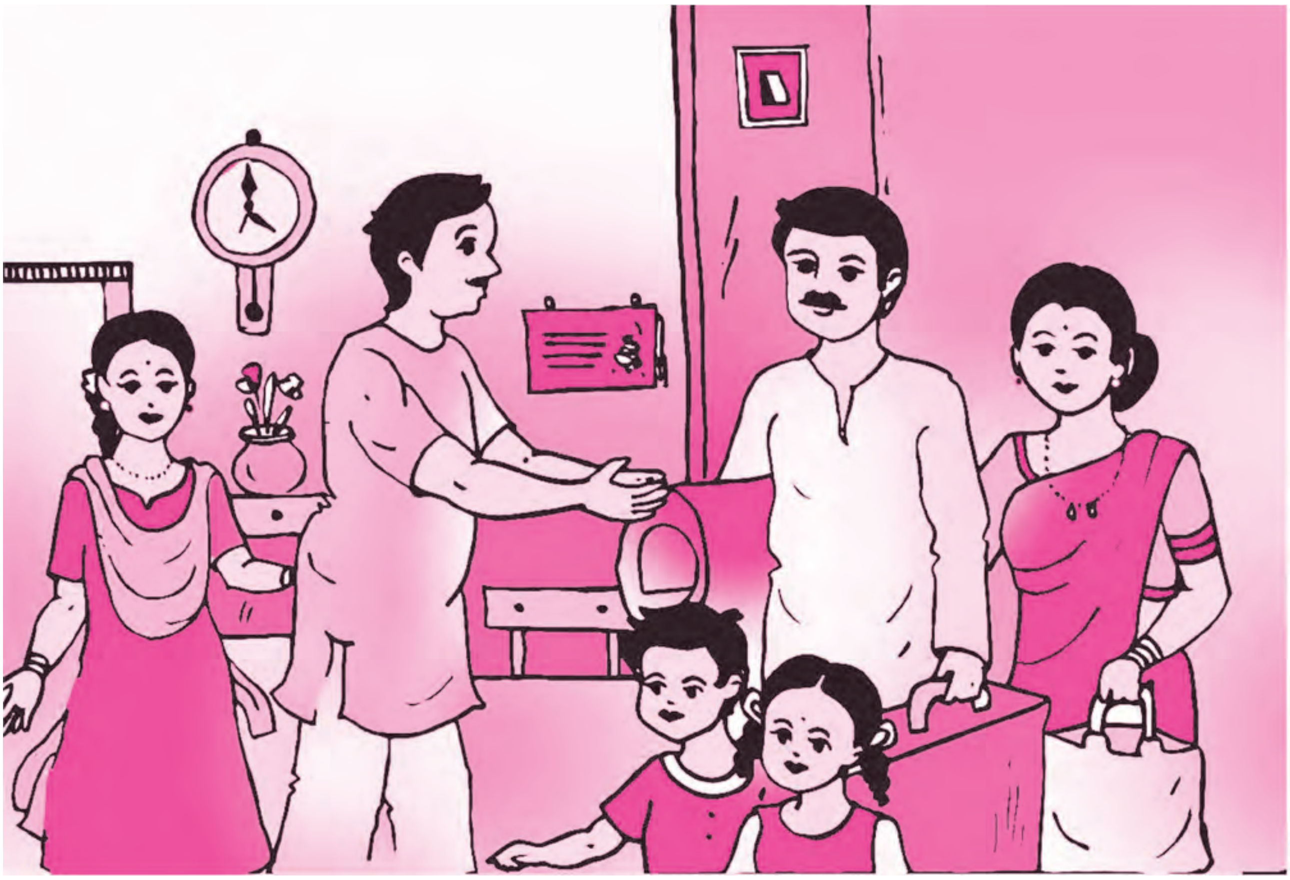

چوندا آهن ته مهمان ڪنهن نصيب واري جي گهر ايندو آهي. چاڪاڻ ته اُن کي ڀڳوان جو روپ ڪري ليکيو ويندو آهي. سو منهنجو به ڀاڳ کليو، جڏهن رات جو ساڍي ٻارهين بجي اَسان جي ِگهر مهمان اَچي وارد ٿيا. اسين گهر جا ڀاتي ڪائي پي سپ اون لاهي منڙي ننڊ ۾ سمهيا پيا هئاسين. اوچتو دروازي تي ٺڪ ٺڪ جو آواز ٿيو. در کولي جان ڪٽي ڏسان ته اَسانجو هڪ پريون مائٽ پنهنجي پتني ۽ ٻن ٻارن سميت هڪ پيتي ۽ بسترو جهليو ٻاهر بيٺو آهي. مون ٻاهرئين نموني منهن تي مرڪ آڻي کين چيو، ''اچو سائين، ڀلي ڪري آيا.'' مهمان آکڻ لڳو، ''توهان ته اسان وٽ اچو ڪونه ٿا. آخر اسان کي ئي توهان جي اُڪير لڳي. دل ۾ سوچيم ته ٻارن کي وئڪيشن آهي، چو نه توهان وٽان به ٿي ڏينهن گهمي ڦري وڃون.''

پيتي بسترو وٺندي مان اُنهن کي اَندر اچڻ لاءِ چيو. ڪُمهلي وقت مهمانن کي آيل ڏسي منهنجي شريمتيءَ جي پيرن هيٺيان زمين کسڪي ويئي. تڏهن به ٻاهرئينءَ طرح اُنهن جو آدرستڪار ڪيائين. کين روٽي ڀاڄيءَ جي آڇ ڪيائين. مهمان جي گهر واريءَ اُمالڪ چيو ''صبوح جو يارهين وڳي گاڏيءَ ۾ وينا

آهيون. مٿان هيءَ مهل ٿي آهي. ٻارن نه ڪجهه کاڌو آهي نه ڪير پيتو آهي.``

منهنجي گهر واري اَندر ۾ سوُر پي آيل مهمانن لاءِ روٽي تيار ڪئي. گهر ۾ ڪير بلڪل ڪونه هو. ڪير لاءِ پاڙي وارن جو در کڙڪايوسين. مشڪل سان ٿورو ڪير مليو. ٻن پلنگن تي وڇايل بسترن تي مهمانن کي سمهاري، اَسين گهر جا ڀاتي هيٺ فرش تي ئي سمهي پياسين.

صبوح جو منهنجي زال چانهه تيار ڪئي. مهمان منهن ۾ گهنج وجهي چيو، ”اَسين ته صبوح جو گهاٽي ڪير واري ڪافي پيئندا آهيون. اُن سان گڏ بسڪيٽ پڻ کائيندا آهيون.`` دل جو سور دل ۾ پي بازار ۾ ويس. قسمت سان هڪ دوڪان کليل هو. ڪافيءَ جو ڏبو ۽ بسڪيٽ وٺي آيس. تنهن کانپوءِ درجي به درجي سندن فرمائشون وڌنديون ويون. نيرن، منجهند ۽ رات جي روٽيءَ وقت منهنجي گهر واريءَ کي سوادي ۽ لذيذ طعام ناهڻا پيا. مگر مهمان جون ڪسرون هوءَ برتنن مان ڪڍڻ لڳي. ٻاسڻن جي ٺڪا ٺوڪي لڳي ويئي. دلداري ڏيندي چيومانس، ”ڀاڳن ڀري! مهمان ته ڪنهن ڀاڳن واري وٽ ايندا آهن. ائين خفي نه ٿيءُ.``

خير، ٻن ٽن ڏينهن لاءِ آيل مهمان پورو هڪ هفتو رهيا. ڪنهن ڏينهن برلا مندر ته ڪنهن ڏينهن جهولي لعل مندر ڏسڻ لاءِ پنهنجي اِڇا پرگهٽ ڪيائون ته ٻئي ڏينهن مڪتي ڌام ۽ گنگا گهاٽ گهمائڻ لاءِ چوڻ کان به ڪين هٻڪيا. مونکي آفيس مان موڪل وٺي مهمانن سان گڏ شهر جي پرڪرما ڏيڻي پيئي. رڪشا وغيره جو ڀاڙو ڏيڻ لاءِ مهمان مهاشيه پنهنجو ٻٽوئون ڪونه کوليو. مون اِهو سڀ ڪجهه ڀاڙتي هموار ڪيو.

وڃڻ واري ڏينهن مهمان مهاشيه پنهنجي آخرين اِڇا ظاهر ڪندي چيو، ”ٻڌو اَٿم ته اوهانجي شهر جا بيهه ۽ ڀاپوڙا ڏاڍا مشهور آهن.`` مون ڪنڌ ڌوڻي ها ڪئي ته جهٽ منهن کوليندي چيائين، ”مونکي پاڙي اوڙي وارن به چئي ڇڏيو آهي ته اَسان لاءِ پڻ وٺي اَچج.`` مون اِنڪار ڪونه ڪيو. مهمانن کي مارڪيٽ ۾ وٺي هليس. پورا پنج ڪلو گرام بيهه ورتائين ۽ ٻه ڌزن ڀاپوڙا. مان پنهنجي حالت تي افسوس ڪائڻ لڳس.

خير، مهمان سک سان روانا ٿيا. ٻئي ڏينهن دفتر ۾ جڏهن پهتس ته اُهو پگهار جو ڏينهن هو. پگهار ملي ڏسان ڪٽي ته صاحب اُنهن ستن ڏينهن جي پگهار ڪاٽي ڏني هئي. منهنجون ٻه ٻه ويئون ته ڇهه به ويئون. شريمتي مون تي ڏمرجڻ لڳي. مان اَهڙو ڪچان جهڙي پت.

مان پرماتما کي پرارٿنا ڪرڻ لڳس ته اي پربو! اَسان وٽ مهمان اَچن. اُن لاءِ مونکي ڪا به شڪايت ڪانهي، مگر اسان جي عزيزن کي مهمان بڻجڻ سيکار ته تنهنجو شڪرگذار رهندس.

نوان لفظ

ڪُمهلو - بي وقتو
نصيب - ڀاڳ
دفتر - آفيس
ڏمرجڻ - ڪاوڙجڻ

وارد ٿيڻ - پهچڻ
آدرستڪار - مرحبا، آجيان
لذيذ - سوادي
هموار ڪرڻ - جوابداري کڻڻ

اون - فڪر
اُڪير - سڪ
اُمالڪ - يڪدم
خفي ٿيڻ - پريشان ٿيڻ

اَڀياس

سوال.١. هيٺين سوالن جا جواب لکو.

١) مهمان کي ڪنهنجو روپ ڪري ليکيو ويندو آهي؟
٢) مهمان جي گهرواريءَ ڪاڏي جي آچ جو ڪهڙو جواب ڏنو؟
٣) مهمان جون ڪهڙيون فرمائشون هيون؟
۴) مهمان وڃڻ وقت ڪهڙي آخرين اِڇا ظاهر ڪئي؟

سوال.٢. هيٺين سوالن جا ٿوري ۾ جواب لکو.

١) آيل مهمانن جي ڪري ليکڪ کي ڪهڙيون تڪليفون درپيش آيون؟
٢) مهمانن کي روانو ڪرڻ کان پوءِ ليکڪ پرماتما کي ڪهڙي پرارٿنا ڪئي؟

سوال.٣. (الف) هيٺين جا ضد لکو.

اندر، سک، ڏينهن، مشڪل، سوادي

(ب) هيٺين جون صفتون ٺاهيو.

گهر، رات، شهر، قسمت، آخر

(ٿ) هيٺين اِصطلاحن جي معنيٰ لکي جملن ۾ ڪم آڻيو.

خفي ٿيڻ، اَفسوس ڪرڻ، هموار ڪرڻ، اِڇا ظاهر ڪرڻ

(د) وياڪرڻ موجب ڳالهائڻ جا لفظ سڃاڻو.

دل، اَفسوس، چاڪاڻ، سوادي، ايندا آهن، کي

(ڪ) ”مهمان ڀڳوان جو روپ آهي“ ان وشيه تي پنهنجا ويچار لکو.

پورڪ اَڀياس

(١) تڪر تي آڌار رڪندڙ عملي ڪم.

صبح جو منهنجي زال چانهه تيار ڪئي .... پاڻ تي هموار ڪيو.

(الف) هيٺيون خاڪو پورو ڪريو.

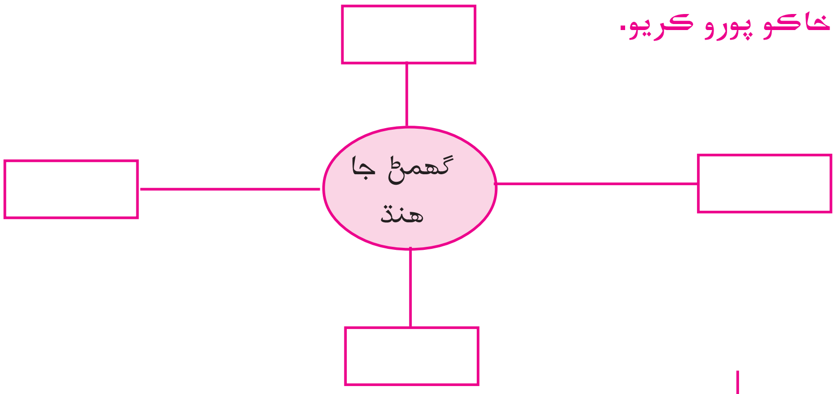

(ب) جوڙا ملايو.

(1)	سوادي	(i)	ڪافي
(2)	گهاٽو کير	(ii)	پرڪرما
(3)	رڪشا	(iii)	طعام
(4)	شهر	(iv)	ياڙو

(ب) ”دل جو سور دل ۾ پي بازار ۾ ويس“ ڏنل جملي ۾ دل ٻه دفعا ڪم آيل آهي. اَهڙيءَ طرح ٽڪر مان ٻيا جملا ڳولهيو جن ۾ ڪوبه لفظ ٻه دفعا ڪم آيل هجي.

(س) هيٺيان جملا ڪنهن ڪنهنکي چيا آهن؟

١) ”اسين ته صبوح جو گهاٽي کير واري ڪافي پيئندا آهيون.“

٢) ”پاڻ پري! مهمان ته ڪنهن پاڻ واري وٽ ايندا آهن.“

(٢) ’سُهڻا توهه پٽن تي گهٽا“ اِن چوٽي / اُپٽار تي روشني وجهو.

(٣) گهر ۾ آيل مهمان ۽ ٻن ياتين جي وچ۾ گفتگو لکو.

(۴) توهانجي گهر ۾ آيل مهمان بابت آزمودو آيل ڪو واقعو لکي اَچي ڪلاس ۾ ٻڌايو.

(۵) ماستر ڪلاس ۾ هڪ سني مهمان جي گُڻن بابت گفتگو ڪرائي، شاگردن کي ’سُني مهمان جا گُڻ‘ گهران لکي اَچڻ لاءِ چوندو.

پاڻ ڪريان - پاڻ سکان

٢) وچ واري چوڪنڊي ۾ مناسب اَکر وجهو جئن اُيپي ۽ آڏي نموني معنيٰ وارا لفظ ٺهن.

مثال :

	و	
م	ر	ڌ
	ٿو	

١)

	ڇ	
ش		ل
	ر	

٢)

	م	
ٺ		م
	ر	

٣)

	ط	
م		ظ
	ب	

۴)

	عا	
ر		ق
	ت	

۵)

	ح	
م		ر
	د	

٦)

	ڊ	
س		ڪ
	ڙ	

NHJZEE